

WOJEWODA LUBUSKI

ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.

Gorzów Wlkp., dnia 6 sierpnia 2019 r.

PS-III.9514.8.2019.ABiI

Pan
Maciej Korczyński
Prezes Zarządu Fundacji
Stephanus
ul. Wyszyńskiego 14
70-201 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 30 ust. 3 pkt 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172 z późn. zm.) oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie od 12.06.2019 r. do 21.06.2019 r. przeprowadzili kontrolę problemową Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim, ul. Stawna 40, 66-460 Witnica. Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 17.07.2019r., który podpisał Prezes Zarządu Fundacji Stephanus Pan Maciej Korczyński. Pracodawca nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

Zakres kontroli obejmował stwierdzenie spełniania warunków i obowiązków określonych dla zakładów aktywności zawodowej, wynikających z art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej (...) w okresie od 01.01.2018 r. do 11.06.2019 r.

Szczegółowej analizie poddano stan zatrudnienia w II półroczu 2018 r. (od 01.07.2018 r. do 31.12.2018 r.). Ponadto sprawdzono:

- przystosowanie obiektów i pomieszczeń użytkowanych przez Zakład Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim do przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także do potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higienicznosanitarnych i ciągów komunikacyjnych,
- zapewnienie doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej, poradnictwa i usług rehabilitacyjnych,
- utworzenie i wykorzystywanie zakładowego funduszu aktywności zawodowej oraz prowadzenie ewidencji środków.

Na podstawie § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Ocena działalności podmiotu kontrolowanego:

W okresie objętym kontrolą stwierdzono, że co najmniej 70% ogółu osób zatrudnionych w jednostce stanowiły osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Potwierdzono, że stan zatrudnienia pracowników zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, nie przekracza 35% ogółu zatrudnionych. Powyższe oznacza spełnianie warunków określonych w art. 29 ust. 1 pkt 1 oraz art. 29 ust. 1a ustawy o rehabilitacji (...). Ponadto potwierdzono, że czas pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosił co najmniej 0,55 wymiaru czasu pracy.

Potwierdzono, iż obiekty i pomieszczenia użytkowane przez pracodawcę odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higienicznosanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 2 w odniesieniu do art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o rehabilitacji (...).

W celu potwierdzenia objęcia doraźną i specjalistyczną opieką medyczną, poradnictwem i usługami rehabilitacyjnymi niepełnosprawnych pracowników zakładu pracodawca przedstawił umowy zawarte z pielęgniarką, fizjoterapeutką oraz podmiotem leczniczym świadczącym opiekę specjalistyczną. Na ich podstawie ustalono, że zapewniono zgodną z wymaganiami art. 29 ust. 1 pkt 2 w odniesieniu do art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji (...) opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne zatrudnionym w zakładzie pracownikom.

Ustalono, że pracodawca utworzył zakładowy fundusz aktywności, prowadzi ewidencję środków tego funduszu, a uzyskiwany dochód jest przekazywany na konto zakładowego funduszu aktywności. Stwierdzono, że zapisy Regulaminu zakładowego funduszu aktywności dotyczące zasad gromadzenia środków oraz ich przeznaczenie są zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2012 r., poz. 850).

Ponadto w toku kontroli ustalono, że w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim działa zespół programowy, w skład którego powołane zostały 4 osoby spośród personelu zakładu oraz psychiatra i pielęgniarka świadczące opiekę doraźną i specjalistyczną w Zakładzie. Zespół programowy opracowuje dla niepełnosprawnych pracowników Indywidualne Programy Rehabilitacji. Dla żadnego z niepełnosprawnych pracowników Zakładu nie opracowano planu zatrudnienia u innego pracodawcy.

Zgodnie z założeniami ustawodawcy jednym z głównych celów zakładów, poza zatrudnieniem, powinno być przygotowanie osób niepełnosprawnych do życia w otwartym środowisku i do podjęcia pracy u innego pracodawcy. Przy realizacji tego celu bezpośredni wpływ na działania zakładu aktywności zawodowej mają zapisy określone w § 13 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej. Treść § 13 ust.7 wprost wskazuje, że w stosunku do osób niepełnosprawnych, które osiągnęły wystarczający poziom sprawności społecznej i zawodowej, kierownik zakładu z udziałem zespołu programowego oraz tych osób dokonuje oceny możliwości i opracowuje plan zatrudnienia ich u innego pracodawcy.

Obecnie w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim zatrudnionych jest m.in. 14 kobiet - mieszkanek pobliskiego Domu Pomocy Społecznej przeznaczonego dla kobiet przewlekle psychicznie chorych.

W ocenie kontrolujących przygotowanie do życia w otwartym środowisku i do podjęcia pracy u innego pracodawcy może być trudne do realizacji wobec pracownic będących mieszkankami DPS, ponieważ prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W związku z powyższym zasadne jest, aby Zakład Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim w swojej działalności skierował ofertę pracy również do innych osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren powiatu gorzowskiego. Stanowić to będzie możliwość podjęcia planowych działań inicjujących i wspierających osoby niepełnosprawne do podjęcia samodzielnego, aktywnego życia i wejścia na rynek pracy.

Ponadto podczas kontroli stwierdzono, że w Zakładzie od 01.07.2018r. nie ma osoby zatrudnionej na stanowisku kierownika. Obecnie funkcję tę, do czasu zatrudnienia odpowiedniej osoby, sprawuje Pan Maciej Korczyński – Prezes Zarządu Fundacji Stephanus.

Jednocześnie na podstawie udzielonego pełnomocnictwa oraz podpisanego kontraktu menedżerskiego funkcję koordynatora Zakładu pełni Pani (*), która jednocześnie zatrudniona jest na stanowisku dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Kamieniu Wielkim.

Zakres obowiązków koordynatora obejmuje: koordynowanie prac w aspekcie całościowego działania Zakładu, prowadzenie spraw Zakładu, reprezentowanie Zakładu na zewnątrz, organizowanie pracy Zakładu zgodnie z celami i planami działalności podczas nieobecności Pana Macieja Korczyńskiego.

W ocenie zespołu kontrolnego zadania wykonywane przez koordynatora są tożsame z zadaniami przypisanymi funkcji kierownika jednostki. Obiekcje budzi zarówno długi okres pozostawienia stanowiska kierownika Zakładu bez obsady, jaki i brak efektów poszukiwań odpowiedniej osoby na to stanowisko.

Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Wielkim dysponuje 103 miejscami dla kobiet przewlekle psychicznie chorych. Zarządzanie tak dużą jednostką pochłania znaczną ilość czasu i wymaga pełnego zaangażowania ze strony dyrektora. Z kolei zakład aktywności zawodowej jest specyficzną jednostką zatrudniającą osoby niepełnosprawne ze szczególnymi schorzeniami i konieczne jest, aby kierownik tej jednostki był w pełni zaangażowany w jej prowadzenie.

Ponadto we wniosku o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów utworzenia/działania zakładu aktywności zawodowej będących w dyspozycji Marszałka Województwa Lubuskiego zawarta jest informacja o proponowanej liczbie personelu zakładu. Z informacji jednoznacznie wynika, iż w strukturze zatrudnienia zaplanowano etat kierownika zakładu.

W celu dalszego zapewnienia prawidłowego i efektywnego funkcjonowania Zakładu Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim należy zatrudnić osobę, która podejmie zadania i kompetencje kierownika zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zakładów aktywności zawodowej oraz obowiązującym w Regulaminem Organizacyjnym Zakładu.

Biorąc pod uwagę działalność podmiotu kontrolowanego w przedmiocie posiadania statusu zakładu pracy chronionej wydaje się **ocenę pozytywną z nieprawidłowościami**.

Uwagi i zalecenia pokontrolne zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości:

Zobowiązuje się Pana Macieja Korczyńskiego Prezesa Zarządu Fundacji Stephanus do:

1. Zatrudnienia kierownika Zakładu Aktywności Zawodowej w Kamieniu Wielkim.
2. Kierowania ofert pracy również do innych osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren powiatu gorzowskiego w celu wypełnienia przesłanki wynikającej z § 13 ust.7 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej.

Na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli (...), pracodawca zobowiązany jest do zawiadomienia organu kontrolnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Informację należy przekazać Wojewodzie Lubuskiemu za pośrednictwem Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Grażyna Jelska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

(*) Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429)